

skæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Der er tale om en stikprøvekontrol i virksomheder. Kontrollen kan ikke bruges i forhold til at oplyse konkrete sager, f.eks. en konkret tilbagebetalingssag. I disse tilfælde anvendes de almindelige sagsbehandlingsregler, herunder oplysningspligtsreglerne. Hvor der foreligger mistanke om et strafbart forhold, skal sagen behandles efter retsplejelovens regler.

Eftersynet omfatter også selvstændige erhvervsdrivende, herunder også tilfælde, hvor ægtefællen er ansat hos den selvstændigt erhvervsdrivende.

Hvis de oplysninger, der er fremkommet ved eftersynet indgår i en sag, der behandles efter denne lov, skal der parthøres om oplysningerne i overensstemmelse med forvaltningslovens regler.

Til retssikkerhedslovens § 12 b

Straffebestemmelsen

Det foreslås, at der i § 12 b indsættes en bestemmelse, der giver mulighed for at straffe for grov uagtsom vildledelse af myndighederne. Bestemmelsen giver mulighed for at straffe den, der groft uagtsomt fremkalder, bestyrker eller udnytter en vildfarelse hos myndigheden ved at afgive urigtige eller vildledende oplysninger, eller ved at undlade at give oplysninger om forhold, der har betydning for hjælpen, jf. § 11, stk. 1, nr. 1, og stk. 2.

Bestemmelsen har således nær sammenhæng med § 11, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, hvorefter myndigheden kan anmode borgerne om at få de oplysninger frem, der er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til, samt til at oplyse om fremtidige ændringer, der kan have betydning for hjælpen.

Betingelser for anvendelsen af bestemmelsen

Bestemmelsen kan kun anvendes for vildledelse af myndighederne i forbindelse med behandling af sager, der er omfattet af retssikkerhedsloven. Der henvises til § 1 i bekendtgørelse nr. 1187 af 12. december 2002 om retssikkerhed og administration på det sociale område (Regler om anvendelsesområdet for lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, behandling af klager, praksiskoordinering, amtskommunale brugerråd, statistik m.v.), der angiver anvendelsesområdet for retssikkerhedsloven.

Efter den ny bestemmelse kan der kun idømmes straf, hvis borgeren ikke for det samme forhold kan idømmes en hårdere straf efter straffeloven. Det drejer sig primært om bedrageribestemmelsen i § 279. Er der i forbindelse med ansøgningen afgivet urigtige oplys-

ninger i en skriftlig erklæring, kan der blive tale om overtrædelse af straffelovens § 163 om afgivelse af urigtige erklæringer. Der kan desuden blive tale om straf for dokumentfalsk, jf. straffelovens § 171, f.eks. ved indgivelse af falske lønsedler til myndigheden.

§ 12 b svarer til straffelovens bedrageribestemmelse i § 279, blot med den forskel, at der efter den nye bestemmelse kan straffes for grov uagtsomhed. Det betyder blandt andet følgende:

Vildfarelsen

Anvendelsen af bestemmelsen i § 12 b forudsætter, at borgeren med sin adfærd har bragt myndigheden i en vildfarelse om forhold, der har betydning for myndighedens vurdering af, om borgeren er berettiget til at modtage ydelsen.

Borgeren kan kun straffes for at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller for at fortie forhold, der har betydning for afgørelsen. Bedømmelsen af, hvilke oplysninger, der har betydning for afgørelsen, hænger sammen med § 10 i lovforslaget, hvorefter det er myndigheden, der har ansvaret for, at sager efter den sociale lovgivning er oplyst i tilstrækkeligt omfang. Det er således myndigheden, som skal bedømme, hvilke oplysninger borgeren skal bidrage med, jf. § 11.

En borger, der ikke ønsker at medvirke, jf. § 11, stk. 1, kan ikke straffes efter § 12 b. Der er i dette tilfælde ikke tale om fortielse af oplysninger, der har resulteret i en vildfarelse hos myndigheden, idet myndigheden er bekendt med, at der mangler oplysninger i sagen. Myndigheden skal, jf. § 11 b, fortsat behandle sagen ud fra de foreliggende oplysninger, og kan ikke over for borgeren gøre gældende, at vedkommende vil blive straffet efter § 12 b, hvis borgeren ikke medvirker.

Borgeren kan dog ikke under påskud af at påberåbe sig retten til ikke at medvirke til sagsoplysningen fortie forhold, der bringer myndigheden i en vildfarelse om de faktiske forhold, der lægges til grund for myndighedens vurdering af, om borgeren er berettiget til at modtage ydelsen. Denne situation vil være omfattet af § 12 b, jf. nedenfor.

Det svigagtige forhold og myndighedens formueta

Borgeren skal med afgivelsen af de urigtige eller vildledende oplysninger eller fortielser fremkalde, bestyrke eller udnytte en vildfarelse hos myndigheden om borgerens berettigelse til at modtage en ydelse. Dette kan ske ved positivt at afgive forkerte eller vildledende oplysninger eller ved at fortie oplysninger, der har betydning for afgørelsen. Det er samtidig et krav, at myndigheden har lidt et formuetaf som følge af vildfarelsen.